

Galesia adi letama

Pol na waikaiwama

¹ Taugu apasol Pol, uma letanama yà girugirumina ġaromie. Taugu nam banaga ti vineguna. Ibewa da Yesu Keriso be Tamanama Mamaitua taudi taugu a vineguna. Tauna vutuna natunama Yesu Keriso gurie be ya kawa midisuġu munaġena.

² Be dà banagama aitaugā ġarogue mate, tauma matabumai taumi ekalesia Galesia provins nopone matabumi kawai kaiwemina.

³ Tamadama Mamaitua be dà Badama Yesu Keriso adi raukivivere, be adi subama ġaromie e kenana.

⁴ Yesu tauna vutuna tubuġinama yai uta munaġe be dà gewagewama aubainama ya gurina. Tauna nama ya voiana da kupi dobune ei yawasanidana, baninama Tamadama Mamaitua nama na ġoanama.

⁵ Vutuna aubainama tauda matabuda isanama sibo tè kaisuġusuġu nonoġena, Inam riukaua!

Vari verenama tenaġa kavakava Kerisoe

⁶ Taugu è base kauemina da taumi waigāpa Mamaitua koya gose pore be waikatakatai tabudima kowai muriwatanedina. Yesu Keriso na raukiviveree Mamaitua ya vinemina da taumi na damma. Be yodi taumi ko miamia tautauriena.

7 Be waikatakatai tabudima matabudi kaiyovu. Be banaga ġesaudima Keriso varinama ta vitavitaredi be ta tatai nuaraġeraġemina.

8 Be deġoda taugu waikatakatai tabu è riuemina, bo anea marae i yovo be waikatakatai tabu i riuemina, nam maika noġone è riuriuemina nama, naumeki da tauma tokare kovoġa ka banavina gienae.

9 Yodi yà riu munaġemina: Deġoda taugu waikatakatai tabu è riuemina, bo anea marae i yovo be waikatakatai tabu i riuemina, nam maika noġone koya paġopaġona nama, naumeki da tauma tokare kovoġa ka banavina gienae.

10 Taumi uma riudima nema ko noġonoġota bakedi? Taugu banaga nuedima anisorudima aubainama nama è giu? Bo Mamaitua aniwai nuaverenama aubainama nama è giu? Taugu banaga yà gwayegwayemi, bo? Ibewa, taugu deġoda banaga è gwayedina, naumeki da taugu tokare nam Keriso na taunoya.

Bada Pol ya vinena da tauna na apasolma

11 Yau bana, taumi vari verenama yà rarau guguyena sibo koya katai kauena da inam nam banaga nuedie ti tubuġina.

12 Bo nam aitau ġarone e paġo bo i kataiguna. Ibewa da Yesu Keriso tauna vutuna ġarogue ya maġatara be yai kataiguna.

13 Taumi noġone koya vaiegu da taugu Jius muridie è midì be Mamaitua na damma è raraukivi gewegewedi be è rarau rubuna da sibo èi guri rovodina.

¹⁴ Taugu yatayataguma Jius adi tarawatuma matabudi è kitakita yaḡedi, be èwai muri-watana kauedina, nam yau kintama banegidima ḡesaudima maika.

¹⁵⁻¹⁶ Be Mamaitua na ḡoane natunama ḡarogue yai maḡatarina raḡanine, taugu yau yawasanama è vitarena. Baninama muriḡa da è tubuḡana, Mamaitua na raukiviveree ya vineguna da taugu tauna riunama eteni ḡarodie yà rauguguyena. Be rauguguya aubainama taugu nam aitou èi baḡana.

¹⁷ Be mate taugu nam e naḡo Jerusalemma be apasol dokedima èi baḡedina rauguguya aubainama. Ibewa da taugu didimaninama è naḡo ḡomana Areibia provinsne. Muriḡa da è munḡana Damaskasma.

¹⁸ Be modi rabuiteḡa muridie è saḡa è naḡona Jerusalemma Pita kitanama aubainama da tauna sibo ya kataiegu be taugu tauna è kataiena. Be dabudine kè miana raḡan matabudi 15.

¹⁹ Inam dabudine nam aba apasolnama e banavina, be apasol Jeims taunaḡa è banavina, tauna vutuna Bada tasinama.

²⁰ Taugu Mamaitua matane aba yà riuriuemina, inam nam kaiyovu.

²¹ Muriḡa è naḡona Siriama be Silisiama.

²² Judia nopone Keriso na ekalesiama taudi taugu nam ti kataieguna.

²³ Be taudi variguḡa a vaie be a riuna, “Tauḡoma boni yai ḡavieda be ya raraukivi gewegewedana, tauna yodi waisumaḡa e rarau guguyena.”

²⁴ Inam vutuna aubainama taudi matabudi Mamaitua isanama a kaisuḡusuḡuna.

2

Apasol ġesaudima Pol ai aninena

¹ Be modi 14 a kovikovina muridie taugu è saġa è munaġana Jerusalemma. Inam raġanine Banabas be Taitos mate èi dokedina.

² Mamaitua ya riueguna, vutuna aubainama dabudi è naġona. Dabudine taugu babada taudiġa mate kèi boru da aba eteni banegidima ġarodie è rarau guguyedina, vutudi èi maġataridina da babada sibo a kitana deġoda inam naumeki bo ibewa. Taugu nama è voiana, baninama yau noyama nam sibo ya kavakava.

³ Be raġanine taugu be yau varoroma Taitos mate tauma dabudine, be avedi da tauna nam Jius baneginama, be babada nam kopitom aubainama aba ti giuena Taitos ġarone.

⁴ Inam kauinama ya tubuġana, baninama Kuristen banegidima kaikaiyovudima a saġa da ta kitana be tauma tarawatu nam kewai muri-watenena, baninama Keriso tarawatu na rewapanae, be ya kuvesimaina. Vutuna aubainama taudi babada a suramuedi be a riuna da Taitos sibo kopitom ya paġona, baninama taudi a ġoena da tarawatu sibo yai badedana.

⁵ Be tauma taudi adi giuma nam kei anina rubuedina, baninama tauma nam ka tain-uarageaġemi. Be taumi koya kataiena da waisumaġe tokare Mamaitua ei yawasanidana, be nam tarawatue.

⁶ Be taugu aba ġaromie è rarau guguyena, apasol dosidima ai aninena, be nam aba ġesaunama ti vatona. Be taugu nam ama siesievina taudi

babada dosidi bo nam dosidi. Baninama Mamaitua matane tauda matabuda teneteneḡidama. Tauna nam tubuḡe ima kitakita wairuvana, ibewa da nopoe.

⁷ Vutuna aubainama apasol taudi nam aba ḡesaunama ti vatona, baninama taudi yodi a kataiena da Mamaitua ya riuporeguna eteni ḡarodie yà rauguguyana aubainama, maika Pita ya riuporena da Jius ḡarodie vari verenama e rarau guguyena.

⁸ Be Mamaitua Pita rewapana ya ute da Jius ḡarodie e rarau guguyana, be nama Mamaitua taugu rewapana ya utegu da eteni ḡarodie yà rarau guguyana.

⁹ Be ekalesia babadidima Jeims, Pita be Jon taudi a kita da Mamaitua na waiaiainama ḡarogue ya yovoyovona. Vutuna aubainama taudi ai kaiwemai be ai anina da taugu be Banabas sibo kè rauguguya naḡona eteni ḡarodie, be taudi sibo Jius ḡarodiḡa a rauguguya naḡona.

¹⁰ Taudi yaba tenaḡa a riuemaina da nam sibo nuamaima ya koa. Inam ekalesia waikaruwaḡewaḡedima Jerusalem sibo kè sagudina. Be taugu inam yabanama raḡan matabuna yau kaba voiema.

Pol Pita ya riumataiena

¹¹ Pita Antiokma vakitaguma aubainama ya tavana. Dabudine taugu è riumatai ḡomena, baninama tauna ya voia waigewana aubainama.

¹² Muriḡa da Jeims na banagama a tavana Antiokma, dabudine Pita tarawatu nam i muriwatanena, be raḡan matabuna eteni banegidima mate a mia gogona be a kanikanina. Be Jeims

banegidima a tavatavana raḡanine, Pita ya naira be eteni ya gosedi da ḡavoe ya mia be ya kanikanina Jius tarawatunama e riuriuna ruvane. Umanama ya voiena, baninama Pita kopitom banegidima ya nairedina.

¹³ Pita na voia waigewama aubainama tauwai sumaḡa ḡesaudima mate ai kaikaiyovu be Pita awai muriwatanena, be Banabas mate taudi yai muriwatanedina.

¹⁴ Taugu yà kitana be taudi vari verenama nam tiwai muriwatana kauena, dabudine taugu patara matedie Pita è riumatai be è riuena, “Tam Jius banegimma be eteni adi yawasanae kwa mi-amiana. Be yodi aba aubaina eteni banegidima kwa riuriuedi da taudi Jius adi tarawatuma tai muriwatanedi?”

¹⁵ Tauda tè tubuḡana Jius banegidama, be nam eteni, gewagewa tauvoiedima.

¹⁶ Be tauda tè kataiena da banaga tarawatue taudi tokare nam yawasana ta banavi, ibewa da waisumaḡa Yesu Kerisoe tokare yawasana tà banavina. Vutuna aubainama tauda mate Keriso tàwai sumaḡena da taune tauda yawasana tà banavina, be nam tarawatue. Baninama tarawatue tauda tokare nam yawasana tà banavi.

¹⁷ Deḡoda tauda tarawatu tà gose be Kerisoe yawasana tà wanena, inam Jius banegidima matedie anikitanama kabe maika Kerisoe gewagewa tè voivoie. Yodi nemanama? Keriso gewagewa ewai anine, bo? Ibewa da ibewa ḡoma!

¹⁸ Tauda tarawatue nam yawasana te banavina, vutuna aubainama tauda tarawatu tè gose be

Keriso taunaḡa tàwai muriwatanena. Be deḡoda yodi tarawatu tàì muriwatana munaḡena, inam vutuna gewagewa tà voivoiena.

¹⁹ Be tarawatu ya voiegu da taugu è gurina. Be yodi taugu tarawatu è guri porena, vutuna aubainama tarawatu na rewapanama ḡarogue nam ima kenakenana. Be yodi taugu Mamaitua na ḡoane yà miana.

²⁰ Baninama yau yawasanama poranama Keriso mate korosie a tuparatuna. Vutuna aubainama taugu è gurina, be yodi Keriso nopogue è miamiana. Yodi yaba matabudi uma dobune taugu yà voivoiedina, inam yabedima matabudi waisumaḡe. Taugu Mamaitua Natunama yàwai sumaḡena, baninama tauna yai nuapaḡoegu be na yawasanama yai utaena taugu saguguma aubainama.

²¹ Taugu Keriso na gurima nam yà voie da kitanama maika kabe guri yababa. Baninama deḡoda tauda tarawatue didimana sibo tè banavina, naumeki da Keriso na gurima inam nam baniboruboruna.

3

Nema tà mia bako, tarawatue bo waisumaḡe?

¹ Taumi Galesia banegimima buebuemima! Aba aubainama waisumaḡa koya gose pore? Banaga a giribemi, bo? Taugu è riu kauemina da Yesu Keriso taumi kami taiye a tuparatuna.

² Yodi koi beavaia be yaba tenāga yà ri-
uemina: Taumi tarawatu koyawai muriwata-
nena, aubainama Arua Babau koya paḡo? Bo
waisumaḡa giunama koya vaivaie be koya paḡo?

³ Taumi agunai koya bua kauana. Taumi ami
yawasanama Arua Babau na rewapanae koyai
karena, be yodi taumiḡa ami rewapanae ko rarau
damoena.

⁴ Taumi vari verenama kana taiye raukivi
gewagewa toitoi koya banavidina. Uma raukivi
gewegewedima koya banava yababedi, bo?
Taugu yà noḡonoḡotina da nam ko banava
yababedina.

⁵ Aba aubainama Mamaitua tauna Arua Babau
ya utemi? Be aba aubainama Mamaitua mataira
dosidima ḡaromie e voivoiedi, taumi tarawatu
koyawai muriwatanena aubaina, bo? Ibewa, Ma-
maitua nama ya voiana, baninama taumi Keriso
koyawai sumaḡena aubainama.

⁶ Eibraham ko noḡoti. Girugiruminama po-
rane umanama ya riuna: “Eibraham Mamaitua
yawai sumaḡena, vutuna aubainama Mamaitua
yai anine be ya riuna da Eibraham tauna yodi
naumeki.”

⁷ Vutuna aubainama taumi sibo koya kataie da
aitauḡa tawai sumaḡana, taudi inam Eibraham
natunatunama.

⁸ Girugiruminama porane ewai kataidana
da Mamaitua eteni banegidima tokare adi
waisumaḡe e kawa didimanidina. Vutuna
aubainama tauna Eibraham ḡarone umanama ya
riuna: “Tame banaga matabudi ḡarodie tokare
vere yà voiedina.”

⁹ Vutuna aubainama yodi aitauga da Keriso tawai sumaḡena, taudi tokare ḡarodie Mamaitua vere e voiedina, maika tauwai sumaḡa Eibraham.

¹⁰ Aitauga tarawatue ta mia be tawai muriwatanena, taudi tokare gewagewa dosinama ta banavina. Baninama girugiruminama poranama umanama ya riuna: “Aitauga tarawatu tawai muriwatane be nam matabudi tima raberabe kauedina, taudi tokare kovoḡa dosinama ta banavina.”

¹¹ Aitauga tarawatue ta mia be tawai muriwatanena, taudi Mamaitua tokare nam e kawa didimanidi, baninama girugiruminama porane umanama ya riuna: “Didimana banegidima taudi tokare waisumaḡe ta yawasanana.”

¹² Tarawatu nam waisumaḡe ima midimidina, baninama girugiruminama porane umanama ya riuna: “Aitauga tarawatu matabuna ta vovo teyetyedina, taudi tokare yawasana ta banavina, be nam aita tokare tarawatu matabuna e voteyete ye be teneteneḡina.”

¹³ Be Keriso tauda ya mididi ḡaḡaridana da tauda tarawatue nam ta guri. Baninama tauna vutuna tauda ya rauepaiyada, be ya gurina. Girugiruminama porane umanama ya riuna: “Aita kaie e dawena, tauna gewagewa kovoḡinama vutuna ya banavina.”

¹⁴ Tauda gewagewae be Yesu kosinine ya gimeridana. Vutuna aubainama Mamaitua na waiaianama Eibraham ḡarone, be yodi Yesu Kerisoe be e naḡonaḡona eteni ḡarodie. Be yodi tauda waisumaḡe Arua ta paḡona.

Sauga yai rewapana vavasaḡana, nam maika

tarawatu

¹⁵ Yau bana, yau giuma sauga ḡarone yà boru be ko kitana. Deḡoda banaga ya saugana, tokare nam aitau teneteneḡina da e vitare bo aba ḡesau e vato. Be Eibraham ḡarone inam kauinama teneneḡinama.

¹⁶ Mamaitua Eibraham natunama mate ya saugedina da tokare veree ei aiainidina. Girugiruminama porane nam i riuna: “Eibraham natunatuna” ibewa, inam giunama baninama seda toitoi. Be tauna umanama ya riuna: “Eibraham natunama” inam giunama baninama gomana tenaḡa Eibraham na damma nopone. Be tauna vutuna Keriso.

¹⁷ Aba yà giugiuena inam umanama: Mamaitua sauga Eibraham ḡarone ya voiena, be modi 430 a kovina murine, Mamaitua tarawatu Mosis ya utena. Be na saugama Eibraham ḡarone ya boruboruna yaḡoro e kenakenana. Be tarawatu na rewapanama nam ima kenakenana da inam sauginama e kawa koakoa.

¹⁸ Be deḡoda tarawatue sibo tè yawasanana, naumeki da sauga tokare nam baniboruboruna. Be Mamaitua na raukiviveree waiaiaina Eibraham ya utena, baninama tauna ya saugana aubainama.

¹⁹ Be yodi tarawatu na noyama aba? Mamaitua tarawatu ya riuporena banaga adi gewagewama sibo a gosedina. Baninama tarawatu banaga ei kataidi da deḡo tauna gewagewa be deḡo tauna vere. Be tarawatunama ya kenana naumeki da Tauwai yawasana ya dobina. Baninama Mamaitua Eibraham ya sausaugena nama. Ma-

maitua be banaga poudie taumidinama inam Mousis. Vutuna aubainama Mamaitua na aneama tarawatu Mousis a utena, be tauna banaga ya utedina.

²⁰ Be raḡanine Mamaitua Eibraham sauga utenama aubainama, inam taunaḡa ya voiena, nam poune taumidi aita, anea bo Mousis i riuedi be ti voiena, ibewa.

²¹ Be yodi nemanama? Tarawatu Mamaitua na saugama e riuriutuatuḡaie, bo? Ibewa ḡoma! Be deḡoda Mamaitua i ḡoe be tarawatue sibo i yawasanidana, inam naumeki nama e voiena. Be yaḡoro tauna nam nama i voiana. Vutuna aubainama tarawatu nam tenetenegina da ei yawasanida.

²² Be girugiruminama porane ya riuna da banaga matabuda tauda gewagewa ya panidana. Vutuna aubainama aitaḡa Yesu Keriso tawai sumaḡena, taudiḡa tokare yawasana ta banavina, Mamaitua nama ya saugana.

²³ Muriḡa da waisumaḡa ya tavana, tauda tarawatu ya panida be tē miana, naumeki da waisumaḡa riunama ya maḡatarana.

Mamaitua natunatumama

²⁴ Mamaitua tarawatu ya biridi da taudi a rabadana naumeki da Keriso ya tavana, be yodi tauda dā waisumaḡe Yesu tokare e kawa didimanidana.

²⁵ Be waisumaḡa ya tavana aubainama, tauda yodi nam tarawatu na rewapanae tama miamiana.

²⁶ Ibewa da waisumaḡa Kerisoe tauda yodi Mamaitua natunatumama.

27 Baninama matabumi aitaugā Yesu Kerisoe koya babataitona, taumi inam Keriso koya kotena gara maika.

28 Vutuna aubainama yodi matabuda teneteneḡidama. Avedi da tam Jius bo eteni, avedi da tam taunoya bo banaga dosim, avedi da tam tauḡoma bo waivi, tauda matabuda tenaḡa Yesu Kerisoe.

29 Taumi yodi Keriso ḡaroḡaronama, vutuna aubainama taumi riukaua Eibraham natunatunama, be Mamaitua aba Eibraham ya sausaugena, taumi mate tokare e utemina.

4

1 Uma ko noḡoti. Deḡoda tamanama ya guri be buderi taupaḡonama yaḡoro ḡaubonama, inam raḡanine tauna kitanama maika banaga ḡoma, avedi da buderi matabuna tauna ḡaronama.

2 Tauwai rabaraba yaḡoro gomana be na purapurama e raberabedina, naumeki da na raḡaninama boruborune e tavana, yodibe na bud-erima e ragaudina.

3 Be inam kauinama tenegīnama tauda nama. Tauda raḡanine nam waisumaḡe te miamiana, inam raḡanine tauda gomana ḡaubonama maika, be dobu adi rewapanama* awai badedana.

4 Be raḡankaua ya tavatavana raḡanine, Mamaitua Natunama ya riuporena. Tauna waivie ya tubuḡana, be tauna Jius adi tarawatue ya miana.

* 4:3: Deḡoda banaga tarawatu tàwai muriwatanedina, dobu kaudima ḡarodie tàwai taunoyana.

⁵ Mamaitua nama ya voiana da tauna banaga tarawatu ya panipanidina ya kuvesidina. Be tauda yodi tauna natunatumama tē tubuḡana.

⁶ Vutuna aubainama Mamaitua Natunama Aru-inama ya riupore yovoḡena nopomie e miana. Yodi tauda Arue tokare “Mamai” tã vatona.

⁷ Vutuna aubainama taumi yodi nam panipani banegimi, ibewa da taumi yodi Mamaitua Natunatumama aubainama, taumi tokare na buderima ko paḡona.

Pol na nuaraḡaraḡama Galesia ḡarodie

⁸ Boni taumi Mamaitua nam ko kataiena raḡanine, taumi boita be arua gewegewedima a panipanimina. Taudi inam nam Mamaitua.

⁹ Be yodi taumi Mamaitua koya kataiena, be tauna ya kataiemina. Be aba aubainama taumi ko munaḡa be ami kauama gewegewedima poredima kowai muriwatanedi? Inam kaudima taudi nam wairewapanidi, be nam banibiribiridi. Taumi ko ḡoḡoena inam kaudima ta pani munaḡemi, bo?

¹⁰ Taumi aba aubainama taparoro raḡandie, tarawatu tabu tabu banaga a voivoiedina kowai muriwatanedi? Be mate nawaravi, modi be iri tabu be tabu adi tarawatuma kowai muriwatanedi! Baninama aba? Inam nam i verena!

¹¹ Taumi kowai nuaboyaguna, be nuaguma e rovorovona, deḡoda yau noyama è voivoiedina ḡaromie matabuna kavakavanama teika.

¹² Yau bana, dokane taugu inam taumi maika, be yodi taugu tarawatu è gosaḡana. Vutuna aubainama yàwai baḡemina da taumi yodi sibo

taugu maika koya tubuḡa, be tarawatu sibo koya gosagāna.

Taugu boni ḡaromie è tavana raḡanine ko noḡoti. Taumi nam ko kawa nuaboyaguna,

¹³ avedi da taugu ma sidagu ḡaromie è tava be è rarau guguyana raḡanine, taumi taugu nam ko tuaḡaieguna.

¹⁴ Yau sidama ya raurubumina, be taumi nam ko sigabueguna, ibewa be taumi koyai aninegu be koya rabe kaueguna maika taugu kabe anea marae bo Yesu Keriso ḡominama maika.

¹⁵ Noḡone taumi koyawai nuavere kauana. Be inam wainuaverenama yodi deḡo ya naḡo? Taugu è katai kauena inam raḡandie deḡoda ko ḡoena, taumi agunai tokare matemima koya kaiporaḡa be matague sibo koya biridina.

¹⁶ Be yodi nemanama? Vari riuriukauinama ya riuriuemina, aubainama taugu yodi ami ḡavia, bo?

¹⁷ Be tauwai katakatai kaikaiyovudima inam ta rarau rubu guratana da ta soru nawemina taudi ḡarodie. Be taudi nam tokare taumi ta sagumi, ibewa! Taudi aba ta ḡoēgoena inam ta dariḡeda be taudi muridiḡa ko naḡo be adi ḡoanama ko voiedina.

¹⁸ Deḡoda banaga ḡaromie vere ta voivoiena inam naumeki, avedi da taugu nam dabudine, taudi yaḡoro vere sibo na didimanae a voiena ḡaromie. Be nam gewagewa aubainama sibo a gwayemi.

¹⁹ O kapore yau sedama, taugu yau nuaboyama ḡaromie ya moraba kauana nema waivi ewai natunana muyanama maika. Uma nuaboyanama

e kenakenana, be raḡanine Keriso mayanama nopomie ei rewapana yà kitana, yodibe yau nu-aboyama e kovina.

²⁰ Taugu è ḡoe guratena da yodi sibo taumi ḡaromie mate, be bonaguma bigayaḡane sibo è riuemina. Be taugu yodi è nuababaḡana be nam e kataiena aba sibo ḡaromie è voie.

Heiga be Sera

²¹ Taumi aitaugā tarawatu kowai muriwatanena, taugu yodi aba yà riuemina. Taumi tarawatu aba e riuriuena ko katakataie, bo ibewa?

²² Girugiruminama porane e riuriuna da Eibraham natunatumama tautauḡomidima rabui. Gomana tenaḡa Heiga ya tikana, tauna panipani waivinama. Be gomana ḡesaunama Sera ya tikana, tauna Eibraham na visara ḡomama.

²³ Gomana panipani waivinama ya tikitikana, tauna ya tubuḡa ḡomana maika banaga tawai tika ḡomana nama. Be Eibraham na visara ḡomama ya tikitikana, tauna Mamaitua na saugama ruvane ya tubuḡana.

²⁴⁻²⁵ Inam gututunama inam Mamaitua na kedama rabui, banaga anisagudima ewai nasiena. Keda tenaḡa inam na tarawatuma oya Sainai debane ya utedina da sibo ai muriwatanena. Be oya Sainai inam Arabia dobumama nopone, be tauna vutuna Heiga ewai gabu raupunana. Heiga tauna panipani waivinama isane. Be Heiga Jerusalem ewai gabu raupunana, baninama Jerusalem inam tarawatu meagainama. Vutuna aubainama

Jius banegidima matabudi taudi panipanie ta miamiana.

²⁶ Be keda wairabuinama inam Jerusalem ġesaunama marae. Inam dobudine tarawatu nam ima kenakenana. Vutuna aubainama inam Jerusalemnama, vutuna tauda tinadama.

²⁷ Baninama girugiruminama porane ya riuna umanama:

“Tam waivi waikakaipokimma, nam seda ku tikedina,
kwai nuaverena!

Kwa taukaina,

avedi da tam nam airaġan wainatuna tunimuyanama ku damina,

baninama tam waivi gosegose poremma, tam tokare am sedama toitoi,

nam maika waivi ġesaunama ma tauġomina.”

²⁸ Vutuna aubainama yau bana, taumi Arue koya tubuġana Mamaitua na saugama aubainama, Aisik maika.

²⁹ Eibraham na raġanie gomana tubutubuġa ġominama, tauna tasinama Mamaitua na saugama ruvane Arue tubutubuġinama, ya raukivi gewegewena. Be yodi raġandie inam kauinama teneġinama.

³⁰ Be inam kauinama debane girugiruminama porane nema ya riu bako? Ya riuna umanama: “Panipani waivinama natunama mate kwa tavu poredi! Baninama taugu natuguma na buderima nam airaġan tauna natunama mate tai buderie.”

³¹ Vutuna aubainama yau bana, yodi koya kita da tauda nam panipani waivinama natunatuna, ibewa da tauda Eibraham na visara ġomama

natunatunama, baninama tauna nam panipani waivina.

5

Keriso ya kuvesidana

¹ Keriso tarawatu na rewapanae be ya kuvesidana! Vutuna aubainama taumi yodi ḡavoe nama ko miana, be nam tarawatu koi muriwatana munaḡe. Bo nam tarawatue ko pani munaḡemi.

² Yà riuriu kauemina, deḡoda tarawatu koi muriwatana munaḡe be kopitom ko voiena, tokare Keriso nam e sagumi.

³ Yà riuriu munaḡemina, deḡoda taumi kopitom ko voiena, naumeki da tarawatu matabudi ko voia rovodina.

⁴ Taumi aitaḡa ko rarau rubu da tarawatue kabe didimana ko banavi. Inam kauine taumi Kerisoe ko daridariga munaḡemi be Mamaitua na raukiviverema ko dobidobi porenā.

⁵ Be tauda dā waisumaḡe tawai rabana da Mamaitua Arue e kawa didimanidana. Nama dā noḡotama e riuriuedana.

⁶ Deḡoda tauda Keriso tawai sumaḡena, avedi da tauda kopitom tē paḡo bo ibewa, inam nam aiyaba. Be dā waisumaḡe dā banagama sibo nuadama a paḡona, inam vutuna yaba dosinama.

⁷ Maiḡone taumi koya naḡonaḡo kauana. Be aitau yodi ya kawa barebaremi, be keda verenama koya gose pore?

⁸ Inam nam Mamaitua i kawa barebaremina ibewa, Mamaitua taumi ya vinemina da keda verene sibo koya naḡona.

9 Yaba kerebunama isanama yist parawa nopone ta boru be e sasasasanana. Inam kauinama teneġinama nama banaga kaikaiyovunama poumie e midisuġu be taumi matabumi ewai kedadoka waigewemina.

10 Be taugu yà noġonoġotina da Mamaitua taumi e sagumi da taugu yau waisumaġama maika nama taumi koi sumaġana. Be banaga aitu da e kawakawa barebaremina, tauna tokare Mamaitua e kovoġina, avedi da tauna nema maika kitanama.

11 Yau bana, taugu waisumaġa Yesu Kerisoe vutuna yà rarau guguyena, be nam kopitom. Vutuna aubainama Jius banegidima ta raraukivi gewegeweguna. Baninama taudi korosi varinama vaienama ta tuatuaġai kauena.

12 Taugu yà noġonoġotina da inam banegidima taudime sibo a kaivai munaġedina.

13 Yau bana, Bada Yesu gewagewae be ya kuvesimina. Be nam ko noġoti da tauna ya kuvesimina aubainama yodi gewagewa ġesaudima ko voiedi, avedi! Taumi sibo wainuapaġoe koyai sagu vivirana.

14 Tarawatu matabudi riuvavasāġa tenaġa ġarone ya rawateġeidina, inam umanama: “Turamma nuanuamma e paġona maika nema tam kwa ġoēġoe munaġemina nama.”

15 Nam koi kawa suramudu be koi kawa ġasiġasi daġadaġasi maika! Ko kita kawa deġoda taumiġa ami yawasanae koma kawa gewagewa munaġemi.

Arua Babau ami yawasanae ei dokemina

16 Vutuna aubainama taugu yà riuriuemina da Arua Babau ami yawasanae sibo yai dokemina. Değoda taumi nama ko voiana, naumeki da taumi tokare nam tubuğa na ģoane ko nağo.

17 Baninama tubuğa na ģoanama inam nam Arua na ģoanama maika. Be Arua na ģoanama inam nam tubuğa na ģoanama maika, baninama Arua be tubuğa taudi tawai ģinanana aubainama. Be Arua nam imawai dokemina, vutuna aubainama, yaba ami kaba tuağaiedima, taumi yodi ko voivoiedina.

18 Be değoda Arua sibo i dokemina, naumeki da tarawatu nam yai bademi.

19 Dà yawasanama poranama na gewagewama matabuda tè kataiena, taudi inam: badara, kaua miremiredima, ģera,

20 kokoitau raudunedima, ģasi, yabune bo barau, waisuramudu, unura, medi, kanitoku, waikawa ģasiğasi, waikawa dariğa munğa,

21 waikwina, tegobua, soi genogeno, be yaba ģesaudima nama kitedima ya toi rereğena. Taugu boni è riuwai nonoğimina, değoda uma yawasandima ko voidina, taumi tokare nam Mamaitua na buderima ko pağo.

22 Be Arua na votavotama inam: wainuapağo, wainuavere, suba, nam medi makai, raukivivere, vere, waipatutu,

23 voyağota be wainuabagibagi. Tarawatu uma yabedima nam imawai ģakedina.

24 Be aitağa da Yesu Keriso ģaroğaronama, taudi adi yawasanama poredima be tubuğidima na ģoanama gewegewedima matabudi korosie a tuparatudina.

²⁵ Yodi tauda Arua na rewapanae tà miamiana, aubainama tauda Arua na ġoane nama sibo tè naġona.

²⁶ Be nam sibo tè rauguyaguyau bo dà banagama dà banagama tè tainuamedimedidi, bo tè unuredi.

6

Waikai sagu vivira

¹ Yau bana, deġoda aitalu nopomie gewagewa e voiena, naumeki da taumi aitauga Arue ko midimidina, inam baneginama nuatauga sibo koya kai saguna, be gewagewae koya kawa didi-manina. Be ko kita kaua da nam taumi mate ko beku.

² Ami banagama ami banagama mate ami nu-aboya raġanine koi kawa kaisagu vivirana. Inam kauine taumi Keriso na tarawatuma ko vovo teyetejena.

³ Deġoda aitalu taunaġa e kawakawa saġe yababena, inam baneginama tauname e kaikaiy-ovu munagena.

⁴ Banaga tenatenaġaġa taunaġa na yawasanama e kaivira munagena. Nam turamma na yawasanama tam am yawasanama mate kwawai ruvaruva. Be deġoda am yawasanama Mamaitua matane e verena, vutuna kwai nuavereena.

⁵ Banaga tenatenaġaġa tamġa sibo am yawasanama kuya kita watanina.

⁶ Be aitalu da Bada na ġiuma e rarau guguyena, tauna aba na ġoanama, naumeki da taumi ko kaisaguna.

Dà yawasanae pesi verenama sibo tè kumana

⁷ Abaḡa è giruma be è riuriuemina, vutudi ko noḡota kauedina, baninama tauda nam Mamaitua tòi kaikaiyovue be teneteneḡina, ibewa. Deḡoda tauda aba pesinama dà yawasanae tè kumakumana, vutuna tokare votanama tà banavina.

⁸ Aitau da tubuḡa na ḡoane gewagewa pesinama e kumakumana, tauna tokare gewagewa dosinama e banavina. Be aitau da Arua na ḡoane vere pesinama e kumakumana, Arua tokare yawasana kenakena nonoḡinama tauna e utena.

⁹ Raḡan patapatanama vere sibo tè kaiwatanina, be nam tunidama ya tuaḡai, baninama raḡan e veraverauna tauda tokare vere tà banavina, deḡoda tà kaiguratena.

¹⁰ Vutuna aubainama deḡoda aba raḡandima veredima sibo tè banabanavidina, naumeki da tauda vere banaga ḡarodie sibo tè voivoiedina. Be vere dosinama dà banagama Mamaitua na damma ḡarodie sibo tè voiedina.

Pol na giuma damonama be na waikaiwama

¹¹ Yodi ko kita, yau girumama dosidie ami letama yà girugirumina nimague.

¹² Koya vaie! Inam tauwai katakatai kaikaiyovudima ta riuriu raukosogaḡaina da taumi sibo kopitom koya paḡona. Taudi nama ta voivoiana, baninama taudi ta ḡoeḡoena da banaga kabe taudi isedima ta kawa saḡedi. Taudi ta naira be umanama tawai noḡotana, “Nam i verena da Jius banegidima ta riuna da tauda kabe Keriso

na korosima tètawai sumagē. Inam kauine tauda tokare ta raukivi gewegewedana.”

¹³ Be inam banegidima avedi da taudi kopitom a paḡona, be taudi nam tarawatu timawai muriwatanena. Be yaḡoro taudi ta ḡoeḡoena da taumi sibo kopitom koya paḡona, taudi inam kabe adi waibadae ta seḡara munaḡedi, aubainama nama ta riuriuna.

¹⁴ Be taugu nam rauguyaguyau munaḡeguma ama ḡoeḡoena. Ibewa, be dà Badama Yesu Keriso korosie ya guri, be yau gewagewama ya noḡota poredina, vutunaḡa yà rarau guyaguyauena. Yesu na gurie dobu yawasanidima nopogue mate a gurina, vutuna aubainama taugu inam yawasanidima nam ama ḡoeḡoedina. Be Yesu na gurie, inam maika kabe taugu mate è guriguri, vutuna aubainama taugu yodi dobu yawasanidima nam tenetenegina da yài muriwatanedi.

¹⁵ Deḡoda kopitom tè paḡo bo ibewa, inam nam aiyaba. Tauda yodi Kerisoe tè tubuḡa vitarana, inam vutuna yaba dosinama.

¹⁶ Taumi aitaḡa uma giunama kowai aninena, taumi inam riukaua Jius banegimima, Mamaitua na damma. Be taugu aubaimima yà moimoiragina da Mamaitua suba e utemi be mate na raunuatoima ḡaromie e kena.

¹⁷ Be yodi yau bana, nam aitau piripiri kwa utegu bo kwa kawa nuaboya munaḡegu. Baninama taugu pire toitoi tunigue ta kenakenana. Inam piredima tawai maḡatarana da taugu riukaua Bada Yesu na taunoyama.

¹⁸ Yau bana, dà Badama Yesu Keriso na raukiviverema ḡaromie e kenana. Inam riukaua.

Vari Verenama
The New Testament in the Dawawa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Dawawa long Niugini
copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dawawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

9b8bda32-db42-5be3-9d24-4e4a5d5f65b2